

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะ การสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทย

ธรรณันต์ อนุะนันท์*

อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์**

สิทธิกร สุมาลี***

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษรวมถึงศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทย ประชากรเป้าหมายคือ 1) งานวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษาด้านการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษจากมหาวิทยาลัยไทยที่ติดอันดับ QS World Ranking ประจำปี พ.ศ.2558 ในด้านศึกษาศาสตร์/ ครุศาสตร์ 5 อันดับแรกของประเทศ รวม 173 เล่ม 2) ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนชาวไทยระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา ระดับละ 1 คน และ

* นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดต่อได้ที่: thassanant.un@ssru.ac.th

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดต่อได้ที่: udomluk.k@gmail.com

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดต่อได้ที่: fedustk@ku.ac.th

ผู้เรียนชาวไทยระดับประถมศึกษา 27 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 23 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 37 คน และระดับอุดมศึกษา 25 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) งานวิจัยที่ผ่านเกณฑ์มีทั้งสิ้น 173 เล่ม โดยดำเนินการในระดับประถมศึกษาจำนวน 36 เล่ม มัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 41 เล่ม มัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพจำนวน 49 เล่ม อุดมศึกษา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงจำนวน 47 เล่ม หลังจากการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยได้กลุ่มความหมาย 7 กลุ่ม คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นนำเข้า ขั้นก่อนปฏิบัติ ขั้นขณะปฏิบัติ ขั้นหลังปฏิบัติ ขั้นประเมินผลและขั้นทบทวนนอกเวลา โดยทุกกลุ่มบ่งชี้ถึงโครงสร้างของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และวิธีจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มได้นำมาจัดเป็นแกนของเนื้อหารายด้าน ซึ่งโดยภาพรวมพบว่าเกี่ยวกับการบริหารการสอนและการเรียนรู้ การใช้กลวิธีทางจิตวิทยา การพัฒนาทางภาษา การพัฒนาวิธีการสื่อสาร การพัฒนาทักษะทางปัญญาบูรณาการกับภาษา และการส่งเสริมศักยภาพเชิงประจักษ์ ดังนั้น รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นจึงประกอบด้วย 7 ขั้นตอนโดยเริ่มจาก (1) ขั้นเตรียมการ คือการเตรียมกิจกรรมหรือเนื้อหาและจัดสภาพแวดล้อม (2) ขั้นนำเข้า คือการปูพื้นฐานการสร้างความสนใจโดยสามารถแจ้งกติกาในการเรียนร่วมด้วยได้ (3) ขั้นก่อนปฏิบัติ คือการสอนภาษา กลวิธีการสื่อสารร่วมกับการฝึกคิดหรือการสอนทักษะการทำงาน (4) ขั้นขณะปฏิบัติ คือการสอนภาษาร่วมกับการฝึกคิดขั้นสูงโดยผู้สอนแต่ผู้เรียนฝึกด้วยตนเองมากขึ้น หรือการมอบหมายให้ผู้เรียนแสดงศักยภาพด้านการสื่อสารและการคิดขั้นสูงด้วยตนเอง (5) ขั้นหลังปฏิบัติ คือการถ่ายโอนบทบาทให้ผู้เรียนแสดงศักยภาพด้านภาษาควบคู่กับการคิดขั้นสูงด้วยตนเองพร้อมกับประเมินตนเอง หรือการสอนภาษาเพื่อทบทวนแก้ไขข้อผิดพลาด (6) ขั้นประเมินผล คือการพิจารณาพัฒนาการหรือตัดสินคุณภาพของผู้เรียน และ (7) ขั้นทบทวนนอกเวลา คือการมอบหมายสถานการณ์หรือกิจกรรมเพิ่มเติม ทั้งนี้แกนของเนื้อหาและวิธีจัดการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนได้ชี้นำไปสู่หลักการที่สอดคล้องกัน คือ แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร แนวคิดการสอนเชิงรุก หลักการเสริมศักยภาพและหลักการประเมินการเรียนรู้ 2) ผลจากการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้พบว่านักเรียนทุกระดับมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ผ่านเกณฑ์โดยระดับความสามารถอยู่ในช่วงปานกลางถึงดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ตั้งแต่ร้อยละ 69 ถึง 91.20 ซึ่งพฤติกรรมและทัศนคติต่อการเรียน

คือปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนน และ 3) ความคิดเห็นของผู้สอนทุกระดับการศึกษาสามารถสรุปได้ว่าคุณลักษณะของรูปแบบซึ่งเน้นกิจกรรมและการปฏิบัติสามารถส่งเสริมทักษะการสื่อสารในชีวิตจริงควบคู่กับการพัฒนาการคิดขั้นสูงได้ดี

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้; ภาษาอังกฤษ; ผู้เรียนชาวไทย

The Development of Instructional Model to Better Communicative English Skills for Thai Learners

Thassanant Unnanantn^{*}

Udomluk Koolsriroj^{**}

Sithikorn Sumalee^{***}

Abstract

This research study attempted to synthesize research studies, create an instructional model to better communicative English skills from the research synthesis, and investigate the results of implementing the instructional model for Thai learners. The target population was 1) 173 graduate research studies on communicative English skill development of the top five Thai universities in the 2015 QS World Ranking in the field of education and 2) one English teacher in the primary, the lower secondary, the upper secondary and the tertiary levels each and 27 primary level students, 23 lower secondary level students, 37 upper secondary level students and 25 tertiary level students.

^{*} Doctoral Candidate, Curriculum and Instruction Program, Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University, e-mail: thassanant.un@ssru.ac.th

^{**} Assistant Professor, Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University, email: udomluk.k@gmail.com

^{***} Assistant Professor, Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University, email: fedustk@ku.ac.th

The results were 1) 173 research studies met the evaluation criteria. The numbers of the studies conducted at the primary, lower secondary, upper secondary/ vocational certificate and undergraduate/ high vocational certificate levels was 36, 41, 49 and 47, respectively. The results of the synthesis with content analysis were seven categories representing the structure of the instructional model; these were Preparation, Lead-in, Activation, Development, Solidification, Evaluation and Revision. The instructional methods in each category were grouped into themes which formed a spectrum composed of instructional and learning management, psychological strategy implementation, language teaching, communication strategy teaching, integrative development between cognitive and communicative skills, and explicit performance support. Therefore, the instructional model comprised seven stages. The stages were defined as follows: (1) Preparation was arranging activities, content and the learning environment (2) Lead-in was giving knowledge, arousing interest, and setting rules for learning and activities, (3) Activation was teaching language knowledge and strategies together with thinking skills or working skills, (4) Development was teaching language knowledge together with higher order thinking skills and transferring the practice to learners or assigning them to perform language and higher order thinking tasks themselves, (5) Solidification was assigning learners to perform language and higher order thinking tasks themselves and assessing themselves as well as further language teaching to correct errors, (6) Evaluation was assessing learners' progress or judging overall quality and (7) Revision was assigning more situations or activities for practice. Also, the themes together with the methods led to the underlined principles which were the communicative approach, active learning, scaffolding and learning assessment 2) the learning achievement of the students of each level ranged from 69 to 91.20 percent and was rated as average to very good and the variation was dependent on their learning behavior and attitudes and

3) the conclusion from the teachers' opinions depicted the model's performance focused and activities was a good contribution to improvement of real-life communication skill and higher order thinking.

Keywords: instructional model; English; Thai learners

1. บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและการหาความรู้ในหลากหลายอาชีพ ดังนั้นผู้ที่มีความรู้และทักษะภาษาอังกฤษดีจึงแสวงหาความรู้และความก้าวหน้าได้ดีกว่าผู้ที่มีข้อจำกัดด้านภาษาอังกฤษ แต่ในสังคมไทยยังคงพบปัญหาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้หลายด้าน จากการสำรวจปัญหาของผู้สมัครเรียนภาษาอังกฤษที่สถาบันกวดวิชา AUA และศูนย์ภาษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยสุกัญญา นิมนุช (Nimnuch, 2011) พบปัญหาว่าผู้สมัครไม่คุ้นเคยสำเนียงที่ฟัง พูดได้ไม่คล่อง ไม่เข้าใจคำศัพท์และสำนวนขณะอ่าน และมีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ในการเขียน จากงานวิจัยของคอร์นวอลล์และศรีลาปัง (Cornwall & Srilapung, 2013) พบว่าพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินประสบปัญหาในการสื่อสารนอกบริบทของงานประจำ การหลีกเลี่ยงการโต้แย้ง และการสื่อสารในสถานการณ์คับขันเป็นภาษาอังกฤษ และกริช ราชประสิทธิ์ และคณะ (Rajpasit et al, 2014) ได้เปรียบเทียบทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของวิศวกรฝึกหัดในขณะที่ศึกษาและในขณะทำงานพบว่าทักษะภาษาอังกฤษที่เรียนมายังไม่เพียงพอต่อการพูดได้อย่างมั่นใจและการอ่านเอกสารภาษาอังกฤษ ศรีนทิพย์ เกอสวัสดิ์ และเคิร์คแพทริก (Ngersawat & Kirkpatrick, 2014) ได้ศึกษาปัญหาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโปรแกรมสองภาษาและพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือการฟังภาษาอังกฤษที่พูดด้วยความเร็วปกติไม่เข้าใจ การสนทนาในบริบททางภาษาไม่ได้ การไม่เข้าใจสำนวนในบทอ่านและการใช้คำที่ไม่เหมาะสมในงานเขียน สำหรับปัญหาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นักวิจัยหลายคนได้นำเสนอปัญหาที่พบบ่อยในบริบทการเรียนการสอนคือ การฟังแล้วจำแนกเสียงไม่ได้ การบอกความเข้าใจจากสิ่งที่ฟังไม่ได้ (ฮาฮีต๊ะ ดินามอ, 2553, น. 3) การเรียบเรียงคำศัพท์และประโยคเป็นคำพูดไม่ได้ การออกเสียงผิด การใช้คำผิดความหมาย (หริศศักดิ์ พลตรี, 2558, น. 5) การจับใจความจากการอ่านไม่ได้ การเข้าใจคำศัพท์ในวงจำกัด การเดาความหมายจากบริบทไม่ได้ การไม่เข้าใจความหมายตามโครงสร้างไวยากรณ์และสำนวน (ณภัทร ทิพนามาศ และคณะ, 2556, น. 63-64) การอ่านออกเสียงไม่ได้ การวิเคราะห์และตีความสิ่งที่อ่านไม่ได้ (วีระศักดิ์ สุวรรณไตร

และคณะ, 2557, น. 58) การสับสนในการใช้คำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกัน การเขียนภาษาอังกฤษแบบโครงสร้างภาษาไทย และการเขียนแบบแปลคำต่อคำ (กุลธิดา คนเสียม, 2557, น. 239) นอกจากนี้ ในระดับประถมศึกษาก็ยังพบปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษหลายประการด้วยกันคือ การโต้ตอบด้วยวาจาไม่ได้ การทำตามคำสั่งและบอกสาระสำคัญไม่ได้เนื่องจากฟังไม่เข้าใจ (จิราภรณ์ วิญญูกุล, 2558, น. 2) การอ่านตัวหนังสือไม่ออก การไม่รู้คำศัพท์ (ศุภลักษณ์ วัฒนาเฉลิมยศ, 2554, น. 5) การจับใจความหลักและใจความรองจากการอ่านไม่ได้ การสรุปความไม่ได้และการจำแนกความจริงกับความคิดเห็นไม่ได้ ซึ่งส่งผลให้ไม่สามารถเขียนเพื่อสื่อสารได้ (เหมือนฝัน พิจารณ์ และคณะ, 2558, น. 20)

ปัญหาข้างต้นได้สะท้อนถึงการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถาบันการศึกษาทุกระดับ นักวิจัยและนักวิชาการของไทยเองก็ได้คิดค้นและพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษมาตลอด ดังตัวอย่างที่ ณวีวรรณ ดวงมณี (2553) ใช้กิจกรรมจับคู่บันทึกเทปเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นและมีการแสดงท่าทางประกอบการพูด ในการใช้เทคโนโลยี รุ่งทวี พรรณา (2554) ได้พัฒนาเว็บไซต์ฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับยุวมัคคุเทศก์ด้วยเทคนิคการสอนเพื่อการสื่อสาร และพบว่ายุวมัคคุเทศก์มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 4.11 และ ปิญดา ฤกษ์อนันต์ (2555) ได้สอนแบบโครงการเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยหลังจากกิจกรรม นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากความมุ่งมั่นในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษข้างต้น แม้งานวิชาการในด้านนี้จะมีเพิ่มขึ้นแต่ยังคงกระจายแบบต่างคนต่างทำ สภาพดังกล่าวจึงนำไปสู่ความซ้ำซ้อนซึ่งอาจมาจากการค้นคว้าไม่ถึงถ้วน ปัญหาในการบริการข้อมูลหรืองานวิจัยยังไม่ถึงกำหนดเผยแพร่จึงทำให้ไม่ทราบว่ามีนักวิจัยคนอื่นทำไปก่อนแล้ว (ศุภนิจ ศรีรักษ์, 2555, น. 27-34; กนิษฐา บุญประคอง และคณะ, 2561) ความซ้ำซ้อนที่เกิดขึ้นจึงเป็นข้อจำกัดต่อการขยายความรู้ด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากงานวิจัยคือการสร้างความรู้แก่สังคม

ดังนั้นจึงควรค่าแก่การนำมาสร้างแนวทางพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ดังที่ สุกพัตน์ สุกมลสันต์ (2535) ได้กล่าวว่างานวิจัยมีจำนวนมาก หากไม่ใช่ประโยชน์ก็จะเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษา โดยงานวิจัยนี้เป็นการใช้ประโยชน์โดยการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Synthesis) แล้วสร้างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ในการนำงานวิจัยจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทยมาสังเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลุ่มลึกและรอบด้าน หนังสือ วิรัชชัย (2542: 64-98) มาเรียม นิลพันธุ์ (2543, น. 26) และคูเปอร์ (Cooper, 1998, pp. 5-9) ได้นำเสนอ 5 ขั้นตอนคือ 1) การกำหนดปัญหาวิจัย 2) การวิเคราะห์ปัญหา 3) การสำรวจและรวบรวมงานวิจัย 4) การวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัย และ 5) การเสนอรายงาน โดยในขั้นตอนที่ 4 หรือขั้นตอนการวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัย ผู้วิจัยได้นำหลักการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของ เบญจยา ยอดคำเนิน-แอ็ดติง และกาญจนา ตั้งชลทิพย์ (2552) มาใช้ โดยในงานวิจัยนี้เริ่มดำเนินการจาก (1) ศึกษาข้อมูลจากงานวิจัยอย่างถี่ถ้วนว่ามีรายละเอียดที่ต้องการมากน้อยเพียงใด และเป็นรายละเอียดหลักและย่อยในด้านใดบ้าง (2) กำหนดรหัสให้กับข้อมูลโดยเลือกกำหนดจากคำหลักหรือประเด็นสำคัญที่พบในเนื้อหาของงานวิจัย (3) วิเคราะห์ข้อมูลที่กำหนดรหัสไว้ว่ามีความสัมพันธ์กันในลักษณะใดแล้วจึงกำหนดขอบเขตหลักเพื่อแสดงภาพรวมของข้อค้นพบซึ่งเรียกว่ากลุ่มความหมายและกำหนดขอบเขตย่อยเพื่อแสดงองค์ประกอบภายใต้แต่ละกลุ่มความหมายซึ่งเรียกว่าแก่นของเนื้อหาเพื่อการพัฒนาต่อไปเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทย โดยคำนึงถึงทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้องพร้อมกับวิเคราะห์องค์ประกอบและความสัมพันธ์ของข้อมูลที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่คาดหวัง (บุญชม ศรีสะอาด, ม.ป.ป.; ทิศนา ขัมมณี, 2560, น. 220-224, 477; Saylor *et al*, 1981, p. 271; Joyce and Weil, 2009, p. 7)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของประเทศไทย
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยจากการสังเคราะห์งานวิจัย
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทย

3. ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของงานวิจัยนี้ประกอบด้วยประชากรเป้าหมายและตัวแปร ดังนี้

3.1 ประชากรเป้าหมาย

ประชากรในงานวิจัยนี้มีทั้งที่เป็นเอกสารและบุคคลดังนี้

1) งานวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษาด้านการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษจากมหาวิทยาลัยไทยที่ติดอันดับ QS World Ranking ประจำปี พ.ศ. 2558 ในด้านศึกษาศาสตร์/ ครุศาสตร์ 5 อันดับแรกของประเทศที่ดำเนินการเสร็จสิ้นเมื่อปี พ.ศ.2553-2557 และมีตัวอย่างเป็นผู้เรียนชาวไทยระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และอุดมศึกษา/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวนรวมทั้งสิ้น 173 เล่ม

2) ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนชาวไทยระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา ระดับละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 4 คน และผู้เรียนชาวไทยระดับประถมศึกษา 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน ระดับ

มัธยมศึกษาตอนต้น 1 ห้องเรียน จำนวน 23 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 1 ห้องเรียน จำนวน 37 คน และระดับอุดมศึกษา 1 ห้องเรียน จำนวน 25 คน

3.2 ตัวแปรในการวิจัย

ตัวจัดกระทำ คือ การสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทย

ตัวแปรที่ศึกษา คือ 1) ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทย 2) ความคิดเห็นของผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยการทำงานวิจัยด้านการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษมาสังเคราะห์เชิงคุณภาพและพัฒนาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วยเครื่องมือวิจัยและขั้นตอนดังนี้

4.1. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในงานวิจัยนี้ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและการประเมินผลการศึกษาจำนวน 3 คนและผู้วิจัยได้แก้ไขตามคำแนะนำโดยเครื่องมือวิจัยมีดังนี้

4.1.1 เครื่องมือวิจัยที่ใช้รวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมการสังเคราะห์งานวิจัย ประกอบด้วย

- 1) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย
- 2) เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย
- 3) แบบบันทึกข้อมูลงานวิจัย

4.1.2 เครื่องมือวิจัยที่ใช้ประเมินคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) แบบประเมินคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทย
- 2) แบบประเมินคุณภาพคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทย
- 3) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับครู/ อาจารย์ที่นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยไปใช้

4.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินการในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

4.2.1 ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการสังเคราะห์งานวิจัย

- 1) กำหนดปัญหาวิจัยจากทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทยตามระดับการศึกษาที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ
- 2) ศึกษาการสร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อคัดกรองและบันทึกข้อมูลจากงานวิจัยที่ดำเนินการเชิงสังเคราะห์งานวิจัย
- 3) สร้างแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยโดยกำหนดให้มีรายการประเมิน 22 รายการ รายการละ 1 คะแนน พร้อมทั้งสร้างเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัยซึ่งแบ่งเป็นมาตราส่วน 5 ระดับแบบ Likert Rating Scale ดังนี้

ช่วงคะแนนตั้งแต่ 20-22 อยู่ในระดับดีมาก

ช่วงคะแนนตั้งแต่ 17-19 อยู่ในระดับดี

ช่วงคะแนนตั้งแต่ 14-16 อยู่ในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนนตั้งแต่ 11-13 อยู่ในระดับพอใช้

ช่วงคะแนนตั้งแต่ 0-10 อยู่ในระดับต้องปรับปรุง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบบันทึกข้อมูลงานวิจัยโดยกำหนดรายการบันทึกตามโครงสร้างของงานวิจัยฉบับเต็มแล้วนำเครื่องมือทั้งหมดเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนและปรับปรุงตามคำแนะนำ

4.2.2 ขั้นตอนที่ 2 รวบรวมข้อมูลเพื่อการสังเคราะห์งานวิจัย

1) สืบหาเว็บไซต์จัดอันดับมหาวิทยาลัยที่มีการจัดอันดับในด้านศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ ประจำปี พ.ศ.2558

2) สืบหาวิทยาลัยไทย 5 สถาบันแรกของประเทศที่ติดอันดับโลกในด้านศึกษาศาสตร์/ ครุศาสตร์ ประจำปี พ.ศ.2558 ซึ่งพบว่ามีผลการแสดงผลใน QS World Ranking

3) สืบหางานวิจัยฉบับเต็มที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยจากมหาวิทยาลัยไทย 5 สถาบันแรกที่ติดอันดับ QS World Ranking ด้านศึกษาศาสตร์/ ครุศาสตร์ ในปี พ.ศ.2558 ซึ่งดำเนินการแล้วเสร็จในช่วง 5 ปีย้อนหลังคือ พ.ศ.2553-2557 และได้รับการเผยแพร่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

4) บันทึกข้อมูลจากงานวิจัยพร้อมกับประเมินคุณภาพของงานวิจัย

4.2.3 ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการสังเคราะห์งานวิจัย

1) ศึกษาวิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพ

2) ดำเนินการสังเคราะห์เชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาโดยกำหนดกลุ่มความหมาย (ขั้นตอน) และแก่นของเนื้อหา (ด้าน) ให้กับวิธีการจัดการเรียนรู้ที่พบจากงานวิจัยที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.2.4 ขั้นตอนที่ 4 สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1) ศึกษาวิธีการสร้างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

2) ดำเนินการสร้างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยโดยสามารถกำหนดโครงสร้างของรูปแบบตามขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นเตรียมการ คือการเตรียมกิจกรรมหรือเนื้อหาและจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม

ขั้นนำเข้า คือการปูพื้นฐานความรู้และสร้างความสนใจโดยผู้สอนสามารถแจ้งเงื่อนไขหรือกติกาในการเรียนร่วมด้วยได้

ขั้นก่อนปฏิบัติ คือการสอนภาษา กลวิธีการสื่อสารร่วมกับการฝึกคิดหรือการสอนทักษะการทำงานโดยผู้สอนสามารถให้ความช่วยเหลือได้

ขั้นขณะปฏิบัติ คือการสอนภาษาร่วมกับการฝึกคิดขั้นสูงโดยเน้นให้ผู้เรียนฝึกด้วยตนเองมากขึ้นพร้อมให้ความช่วยเหลือแต่จะลดความช่วยเหลือลงเมื่อพัฒนาการของผู้เรียนสูงขึ้น หรือการถ่ายโอนบทบาททั้งหมดให้ผู้เรียนแสดงศักยภาพด้านการสื่อสารและการคิดขั้นสูงด้วยตนเอง

ขั้นหลังปฏิบัติ คือการถ่ายโอนบทบาทให้ผู้เรียนแสดงศักยภาพทางการใช้ภาษาควบคู่กับการคิดขั้นสูงด้วยตนเองจากกิจกรรม โดยมีการประเมินตนเอง หรือการนำข้อผิดพลาดของผู้เรียนซึ่งพบในขณะสื่อสารมาสอนเพื่อแก้ไขและทบทวน

ขั้นประเมินผล คือการพิจารณาพัฒนาการหรือตัดสินคุณภาพของผู้เรียนจากการทดสอบหรือหลักฐานอื่นๆ

ขั้นทบทวนนอกเวลา คือการมอบหมายสถานการณ์หรือกิจกรรมให้ฝึกฝนเพิ่มเติม

4.2.5 ขั้นตอนที่ 5 ประเมินคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้

- 1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินคุณภาพคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และแบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง
- 2) สร้างแบบประเมินคุณภาพรูปแบบและคุณภาพคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทย และแบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างสำหรับครู/ อาจารย์ที่นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยไปใช้ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนและปรับปรุงตามคำแนะนำ
- 3) นำเสนอรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 5 คนและปรับปรุงตามคำแนะนำ
- 4) ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยที่พัฒนาขึ้นและสัมภาษณ์ครู/ อาจารย์ผู้นำไปทดลองสอนเป็นเวลา 4 สัปดาห์
- 5) นำผลจากการทดลองสอนและจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และสรุป

5. ผลการวิจัย

1. ในการสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อสร้างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทย ผู้วิจัยรวบรวมงานวิจัยมาได้จำนวน 173 เล่มซึ่งทุกเล่มผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพในระดับดีมาก และสามารถจัดตามระดับการศึกษาได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) งานวิจัยที่พัฒนาทักษะเดียว 4 ทักษะ และ 2) งานวิจัยที่พัฒนาครบ 2 ทักษะ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

จำนวนงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาที่พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ
ที่มีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนชาวไทยโดยจำแนกตามทักษะและระดับการศึกษา
ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ระดับการศึกษา ทักษะ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ประกาศนียบัตร วิชาชีพ	อุดมศึกษา/ ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง	รวม (เล่ม)
การฟัง	3	1	2	3	9
การพูด	3	10	10	14	37
การอ่าน	21	19	20	18	78
การเขียน	2	8	15	7	32
การฟังและพูด	7	3	2	5	17
รวม (เล่ม)	36	41	49	47	173

จากตาราง งานวิจัยทั้งหมดผ่านการประเมินคุณภาพในระดับดีมากและส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับทักษะการอ่านเป็นจำนวนที่สูงถึง 78 เล่ม และส่วนใหญ่มีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งมีจำนวนสูงสุดรวม 49 เล่ม ซึ่งผลที่ได้มาสะท้อนถึงสาเหตุที่เป็นไปได้ คือ 1) ปัญหาในทักษะการอ่านจำเป็นต้องพัฒนาอีกมากในผู้เรียนทุกระดับ 2) ปัญหาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพยังพบได้มาก 3) การพัฒนาทักษะการอ่านและพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพมีการต่อยอดจนได้แนวทางที่หลากหลาย และ 4) การทำวิจัยแบบต่างคนต่างทำตามความสนใจ ความสะดวกและความถนัดของนักวิจัยในขอบเขตปัญหาที่พบในชั้นเรียนของตนเองอยู่แล้วและในขณะเดียวกันก็อาจจะพบข้อจำกัดที่ทำให้เข้าถึงงานวิจัยที่ทำไปก่อนแล้วไม่มากพอ ความซ้ำซ้อนของงานวิจัยจึงเกิดขึ้นได้

สำหรับในระดับการศึกษาที่พบจำนวนงานวิจัยน้อยที่สุดคือระดับประถมศึกษาซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 36 เล่ม แต่ในจำนวนนี้พบว่างานวิจัยในทักษะการ

อ่านและการฟังความการพูดมีจำนวนงานวิจัยมากที่สุดในทุกระดับการศึกษาโดยสาเหตุที่เป็นไปได้คือ 1) ทักษะการสื่อสารและประสบการณ์ของผู้เรียนยังอยู่ในขั้นเริ่มต้น ข้อผิดพลาดจากการพยายามสื่อสารและการแก้ไขตนเองจึงพบได้มาก 2) นวัตกรรมในการสอนภาษาที่ถูกต้องตั้งแต่ช่วงต้นของการเรียนรู้มีการพัฒนาและนำไปใช้มากขึ้น และอีกสาเหตุที่สามารถอธิบายข้อสังเกตนี้ได้ซึ่งเหมือนกับกรณีข้างต้นคือ 3) ความสนใจ ความสะดวกและความถนัดของนักวิจัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกปัญหาวิจัย ผนวกกับข้อจำกัดในการเข้าถึงงานวิจัยอื่นที่ทำไปก่อนแล้วแต่ยังไม่ได้เผยแพร่ จึงอาจทำให้เกิดงานวิจัยในขอบเขตเดียวกัน นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบข้อสังเกตว่างานวิจัยที่พัฒนาทักษะการฟังสามารถดำเนินการควบคู่ไปกับทักษะการพูดได้โดยมีจำนวนรวมอยู่ที่ 17 เล่มซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะอย่างบูรณาการกันโดยคำนึงถึงธรรมชาติที่ส่งเสริมกันระหว่างแต่ละทักษะซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมากขึ้น โดยเหงียนและเตร็น (Nguyen & Tran, 2015 cited Doff, 1998 and Shumin, 1997) ได้ขยายความว่าไม่ว่าผู้เรียนจะศึกษาอยู่ในระดับใดและมีพัฒนาการด้านภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศมาสู่ในระดับใดแล้วก็ตาม ตลอดระยะเวลาในการพัฒนาทักษะการฟังหรือทักษะการพูดนั้น ทั้งสองทักษะนี้มักจะต้องส่งเสริมกันและกันเสมอ ถ้าหากผู้เรียนยังคงประสบปัญหาด้านทักษะการฟัง ทักษะการพูดก็อาจจะก้าวหน้าได้ช้า

จากการลงรหัสให้กับข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยใน 4 ระดับข้างต้น ผู้วิจัยสามารถแสดงผลการสังเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นรายชั้นได้ดังนี้

1) จากการลงรหัสให้กับข้อมูลวิจัยในเบื้องต้นโดยใช้คำสำคัญเพื่อกำกับวิธีการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้กลุ่มความหมายจำนวน 7 กลุ่มโดยลงรหัสกำกับให้เป็นขั้นตอนคือ ขั้นเตรียมการ ขั้นนำเข้า ขั้นก่อนปฏิบัติ ขั้นขณะปฏิบัติ ขั้นหลังปฏิบัติ ขั้นประเมินผล และขั้นทบทวนนอกเวลา โดยทุกขั้นตอนเหล่านี้จะมีปรากฏในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาขึ้น

2) จากรายละเอียดด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มความหมายหรือขั้นตอน ผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นรายละเอียดที่พบจำนวนมากในแต่ละ

ขั้นตอนมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกันแล้วจัดเป็นแก่นของเนื้อหาตามลักษณะร่วมของแต่ละวิธีการซึ่งทำให้ได้แก่นของเนื้อหาดังนี้

ในขั้นเตรียมการมีแก่นของเนื้อหาด้านการเตรียมสถานที่ การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ผู้เรียน การแบ่งสัดส่วนการสอน และการประเมินพัฒนาการ

ในขั้นนำเข้ามีแก่นของเนื้อหาด้านการแนะนำทฤษฎี/ รายวิชา การสร้างบรรยากาศที่ดี และการเชื่อมโยงความรู้

ในขั้นก่อนปฏิบัติมีแก่นของเนื้อหาด้านการเชื่อมโยงความรู้ การวิเคราะห์เชิงภาษาศาสตร์ การใช้กลวิธีเสริมศักยภาพ และการพัฒนาการสื่อสารตามรูปแบบ

ในขั้นขณะปฏิบัติมีแก่นของเนื้อหาด้านการสร้างเงื่อนไขเชิงกระตุ้น การใช้กลวิธีเสริมศักยภาพ การพัฒนาการสื่อสารตามรูปแบบ และการสร้างผลงาน

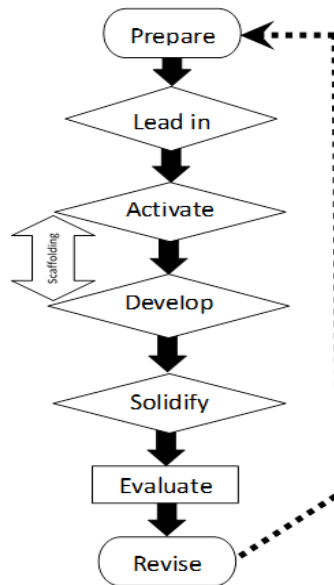
ในขั้นหลังปฏิบัติมีแก่นของเนื้อหาด้านการสร้างผลงาน

นอกจากนี้ ในขั้นก่อนปฏิบัติ ขั้นขณะปฏิบัติ และขั้นหลังปฏิบัติมีแก่นของเนื้อหาที่พบซ้ำหลายด้านคือด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน การพัฒนาการออกเสียง การพัฒนาด้านคำศัพท์ การพัฒนาด้านโครงสร้าง การพัฒนาด้านเนื้อหา การพัฒนาการคิด การพัฒนาด้านภาษา การพัฒนาวิธีการสื่อสาร การสร้างความพร้อมเพื่อทำงาน และการประเมินพัฒนาการ

ในขั้นประเมินผลมีแก่นของเนื้อหาด้านการประเมินพัฒนาการ

ในขั้นทบทวนนอกเวลา มีแก่นของเนื้อหาด้านการฝึกใช้ภาษาด้วยตนเอง การฝึกกลวิธีการเรียนด้วยตนเอง และการฝึกกลวิธีการอ่านด้วยตนเอง

2. ผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำผลมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงลำดับระหว่างกลุ่มความหมายกับแก่นของเนื้อหาพร้อมกับทฤษฎี/ หลักการที่เกี่ยวข้องได้นำมาจัดเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยที่ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ
สำหรับผู้เรียนชาวไทย (PLADSER Model)

จากภาพที่ 1 จะเห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 7 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนเตรียมการ (Prepare) ขั้นนำเข้าสู่ (Lead in) ขั้นก่อนปฏิบัติ (Activate) ขั้นขณะปฏิบัติ (Develop) ขั้นหลังปฏิบัติ (Solidify) ขั้นประเมินผล (Evaluate) และขั้นทบทวนนอกเวลา (Revise) โดยแม้ว่าขั้นตอนเตรียมการ ขั้นนำเข้าสู่ ขั้นประเมินผล และขั้นทบทวนนอกเวลาไม่ได้มีปรากฏในทุกทักษะหรือทุกระดับ แต่ก็สามารถส่งเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ แต่อย่างไรก็ตาม ขั้นก่อนปฏิบัติ ขั้นขณะปฏิบัติ และขั้นหลังปฏิบัติคือขั้นตอนหลักเนื่องจากพบในทุกทักษะและทุกระดับการศึกษา

จากการพิจารณาขั้นตอนหลักทั้ง 3 ขั้น ผู้วิจัยพบว่าในขั้นขณะปฏิบัติและขั้นหลังปฏิบัติมีแนวปฏิบัติที่ต่างกัน 2 ประการปรากฏร่วมกันคือการฝึกปฏิบัติที่จำเป็นต้องควบคุมและการแสดงศักยภาพโดยอิสระ ดังนั้น เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เชิงลำดับของวิธีการจัดการเรียนรู้ในแต่ละด้านในขั้นตอนต่างๆ จึง

สามารถกำหนดระบบของการจัดการเรียนรู้ได้เป็น 2 กระบวนทัศน์ซึ่งมีความยืดหยุ่นในการใช้ร่วมกันได้คือ 1) กระบวนทัศน์ของการสอนแบบเน้นภาษา และ 2) กระบวนทัศน์ของการสอนแบบผสมภาษากับงานปฏิบัติ โดยกระบวนทัศน์แรกเป็นการพัฒนาความรู้และทักษะทางภาษาก่อนแล้วจึงให้อิสระแก่ผู้เรียนในการคิดและการปฏิบัติในสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดหรือสถานการณ์จริงซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของการสอนภาษาที่ให้ความสำคัญกับความรู้ที่ถูกต้องก่อน จากนั้นผู้เรียนจึงสามารถปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพ (Ur, 1996, p. 19; Richards, 2006; Zavala, 2012, pp. 16-22) และกระบวนทัศน์อย่างหลังเน้นที่การใช้ความรู้ การแสดงความคิดและทักษะการสื่อสารในสภาพจริงก่อนหรือในสถานการณ์ที่ผู้สอนสร้างขึ้นแล้วจึงนำข้อสังเกตด้านภาษาของผู้เรียนมาขัดเกลาในภายหลังซึ่งสอดคล้องกับแนวทางในการสอนภาษาที่ใช้สถานการณ์ต่างๆ กรณีปัญหาหรือภาระงานมาเป็นแกนหลักของการปฏิบัติแล้วจึงพัฒนาด้านภาษาให้ถูกต้องมากขึ้นในท้ายที่สุด (Willis, 1996; Ellis, 2003; Bruton, 2005; Zavala, 2012, pp. 16-22)

ทั้งนี้ ทั้ง 2 กระบวนทัศน์อยู่ในขอบเขตของแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ซึ่งผสมเข้ากับหลักการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเน้นการใช้ทักษะการสื่อสารในบริบทต่างๆ ผ่านเงื่อนไขที่ส่งเสริมการฝึกคิด (Bonwell and Eison, 1991; Mitchell, Petter and Harris, 2017) นอกจากนี้ยังมีการนำแนวคิดการเสริมศักยภาพทางการเรียน (Scaffolding) มาใช้ในขั้นก่อนปฏิบัติและขั้นขณะปฏิบัติเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับเรย์มอนด์ (Raymond, 2000) และสตัยฟ์ (Stuyf, 2002) ที่กล่าวว่าหลักการเสริมศักยภาพ (Scaffolding) คือการให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้นจนผู้เรียนพึ่งตนเองได้แล้วจึงยุติกระบวนการ อีกองค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบคือการประเมินซึ่งสอดคล้องกับหลักการประเมินการเรียนรู้ (Learning Assessment) โดยการประเมินที่ใช้ในขั้นก่อนปฏิบัติและขั้นขณะปฏิบัติจะช่วยให้ผู้สอนมีข้อมูลที่เพียงพอต่อการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนและในขั้นหลังปฏิบัติก็ยังสามารถประเมินผู้เรียนได้เพื่อชี้แนะแนวทางการพัฒนาตนเอง แต่ในขั้นการประเมินผลเป็นการประเมินเพื่อตัดสินแต่ก็สามารถประเมินเพื่อชี้แนะแนวทางการพัฒนาตนเองร่วมด้วยได้เช่นกัน (Earl and Katz, 2006, pp. 29-65)

3. จากการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยไปทดลองใช้ในการสอนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษาโดยครูและอาจารย์ประจำวิชาภาษาอังกฤษเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์สามารถแสดงผลได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในระดับการศึกษาหลังจากที่นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยไปทดลองใช้

ระดับการศึกษา	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
ประถมศึกษา	30	25.70	85.66
มัธยมศึกษาตอนต้น	40	27.60	69
มัธยมศึกษาตอนปลาย	20	17.08	85.40
อุดมศึกษา	10	9.12	91.20

จากตารางที่แสดงผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษทั้ง 4 ระดับหลังจากใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยในการสอน ผู้วิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์จากทุกระดับการศึกษาอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ตามที่ผู้สอนได้กำหนดไว้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาแสดงถึงประสิทธิผลในการใช้รูปแบบมากที่สุดซึ่งคำนวณได้ร้อยละ 91.20 รองลงมาคือระดับประถมศึกษาซึ่งคำนวณได้ร้อยละ 85.66 ต่อมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยคำนวณได้ร้อยละ 85.40 และลำดับสุดท้ายคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งคำนวณได้ร้อยละ 69

จากผลสัมฤทธิ์ข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของครูและอาจารย์ซึ่งเป็นประชากรเป้าหมายที่นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยแต่ละระดับไปใช้และได้ข้อค้นพบดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของครูและอาจารย์ประจำวิชาภาษาอังกฤษที่นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทยไปใช้

ระดับชั้นที่สอน	จุดเด่นของรูปแบบ	จุดที่ควรเสริมในรูปแบบ
ระดับประถมศึกษา	- เน้นการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารมากขึ้นในขั้นก่อนปฏิบัติ ขั้นขณะปฏิบัติและขั้นหลังปฏิบัติ - มีลักษณะที่เอื้อต่อการสร้างกิจกรรมการปฏิบัติที่เน้นการพัฒนาการคิดให้กับผู้เรียนเพิ่มจากการสื่อสาร - เอื้อต่อการนำเสนอการณ้มาเดินเรื่องในการสอน	- ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเข้ามาในการร่วมพัฒนาผู้เรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	- เน้นการปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารมากขึ้นในขั้นก่อนปฏิบัติ ขั้นขณะปฏิบัติและขั้นหลังปฏิบัติ - เปิดกว้างและให้อิสระต่อผู้สอนในการเลือกใช้กิจกรรมและเทคนิคการสอนได้อย่างหลากหลาย - เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้กล้าแสดงออก คิดเป็น และนำไปสู่การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกล้าที่จะลองผิดลองถูกด้วยตนเอง	- ควรจัดสัดส่วนด้านการทบทวนเนื้อหาและการปฏิบัติให้สมดุลกัน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	- เน้นการปฏิบัติที่นำไปสู่การพัฒนาทุกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างบูรณาการกับการส่งเสริมทักษะการคิด - มีความยืดหยุ่นต่อการสอนแบบใช้หลักภาษามานำการปฏิบัติหรือใช้การปฏิบัติมานำภาษาก็ได้	- ควรเพิ่มสัดส่วนด้านการพัฒนาการคิด

ระดับชั้นที่สอน	จุดเด่นของรูปแบบ	จุดที่ควรเสริมในรูปแบบ
	- โดยภาพรวมมีความสอดคล้องกับ การสอนเชิงรุกซึ่งใช้มากในปัจจุบัน - มีลักษณะที่ชี้นำการใช้กิจกรรม หรือภารกิจที่พัฒนาการคิดมา เดินเรื่องเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดง ศักยภาพทางภาษาและต่อยอด ความคิด	
ระดับอุดมศึกษา/ ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง	- เน้นการจัดการเรียนแบบผู้เรียน เป็นศูนย์กลางอย่างชัดเจน ซึ่งส่งเสริม ต่อความกระตือรือร้นในการเรียน - คุณลักษณะที่เน้นการปฏิบัติตาม ขั้นช่วยให้ผู้สอนเห็นศักยภาพของ ผู้เรียนได้ดีขึ้นและให้ความช่วยเหลือ ได้ตรงกับปัญหามากขึ้น - โครงสร้างเข้าใจได้ง่ายจึงทำให้ สะดวกต่อการออกแบบการสอน - มีความเปิดกว้างต่อการใช้กิจกรรม เทคนิคและการผสมผสานแนวคิด ในการสอนได้อย่างหลากหลาย	

จากตาราง ผู้สอนแต่ละระดับได้พิจารณาถึงจุดเด่นของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นในทิศทางที่คล้ายกัน ดังนั้น การนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จึงมีจุดเน้นที่การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษควบคู่กับการพัฒนาทักษะการคิดเช่นเดียวกัน แต่เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนต่างระดับการศึกษา ผู้วิจัยจึงพบทั้งความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันจากการสัมภาษณ์ผู้สอนซึ่งสามารถแสดงได้ดังนี้

1) ผู้สอนในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้โดยเพิ่มสัดส่วนของกิจกรรมเชิงสถานการณ์และกิจกรรมการปฏิบัติสัมพันธ์ให้มากขึ้นในขั้นก่อนปฏิบัติและขั้นขณะปฏิบัติแต่ก็ยังคงการให้ความรู้ด้านหลักภาษาอังกฤษ เช่น คำศัพท์และไวยากรณ์ โดยผู้สอนเป็นบุคคล

หลักเอาไว้ สำหรับในขั้นหลังปฏิบัติ ผู้สอนได้มอบหมายให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจากการสร้างสรรค์ผลงานหรือกิจกรรมที่เน้นความคิดสร้างสรรค์มากขึ้นแทนการใช้แบบฝึกหัดด้านหลักภาษา เช่น ไวยากรณ์ คำศัพท์ เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ ผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้เพิ่มเงื่อนไขในกิจกรรมให้เป็นการแก้ปัญหาหรือการทำการกิจกรรมร่วมกันซึ่งมีความซับซ้อนมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ผู้สอนทั้งสองระดับพบปัญหาที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ เช่นเดียวกันว่าพฤติกรรมในการเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาและการคิดไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควรโดยเฉพาะการไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม แต่ผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพบปัญหาดังกล่าวบ่อยครั้งในผู้เรียนที่เป็นเด็กพิเศษ

2) ผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษาได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้โดยนำโครงงาน ปัญหา กรณีศึกษาและสถานการณ์ต่างๆ มากำหนดรูปแบบหรือเงื่อนไขของการปฏิบัติโดยผู้สอนจะให้ความรู้ที่จำเป็นก่อนแล้วจึงถ่ายโอนบทบาทให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การวางแผนและการแสดงศักยภาพทางการสื่อสารและการคิดด้วยตนเองในขั้นขณะปฏิบัติแล้วจึงให้ความรู้ด้านภาษาที่ถูกต้องในขั้นหลังปฏิบัติ ทั้งนี้ ผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ใช้กิจกรรมบันเทิงร่วมด้วย เช่น เกมและการร้องเพลง แต่ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาเน้นกิจกรรมที่ฝึกวิคิดที่หลากหลายซึ่งเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะที่สูงขึ้น

อย่างไรก็ตาม ผู้สอนทั้งสองระดับพบปัญหาเดียวกันที่ส่งผลต่อการเรียนรู้คือพฤติกรรมในการเรียนของผู้เรียนอันเนื่องมาจากความไม่เข้าใจกติกาในการเรียน แต่ปัญหาที่พบในระดับอุดมศึกษาคือพฤติกรรมการเข้าเรียนสายและการขาดเรียนบ่อยครั้ง

สำหรับประเด็นด้านจุดที่ควรเสริมในรูปแบบ ผู้วิจัยมีความเห็นต่อแต่ละประเด็นดังนี้

1) สำหรับข้อเสนอแนะให้มีการเพิ่มส่วนร่วมของผู้ปกครองเข้ามาร่วมพัฒนาผู้เรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่จะใช้กับผู้เรียนที่ยังไม่สามารถรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ได้ดี

2) ในประเด็นที่ผู้สอนเสนอให้จัดสัดส่วนด้านการทบทวนเนื้อหาและการปฏิบัติให้สมดุลกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าวิธีการเสริมศักยภาพสามารถนำมาเลือกใช้ได้โดยพิจารณาจากผลการประเมินรายชั้นร่วมด้วย

3) จากข้อเสนอแนะให้เพิ่มสัดส่วนด้านการพัฒนาการคิด ผู้วิจัยมีความเห็นว่าวิธีการเสริมศักยภาพสามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาการคิดได้โดยในการใช้ต้องผนวกไปกับเนื้อหาและการฝึกในชั้นก่อนปฏิบัติและขณะปฏิบัติ

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนชาวไทย ผู้วิจัยสามารถนำเสนอประเด็นในการอภิปรายผลได้ 2 ด้านคือ ด้านการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

6.1 ด้านการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

เนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีความเปิดกว้างต่อการใช่วิธีการจัดการเรียนรู้ได้หลายวิธีและมีความยืดหยุ่นระหว่างการเลือกใช้กระบวนการบทศน์ของการสอนแบบเน้นภาษากับกระบวนการสอนแบบผสมผสานภาษากับงานปฏิบัติ เพื่อการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันกับผู้สอนได้ในระยะเวลาที่สั้นลงและการนำรูปแบบไปใช้ได้สะดวกมากขึ้น ผู้วิจัยพบแนวทางการพัฒนาดังนี้

1. การพัฒนาคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ควรปรับปรุงให้เป็นการนำเสนอขั้นตอนต่าง ๆ พร้อมรายการวิธีการจัดการเรียนรู้ในทุกด้านเป็นตารางหรือ Checklist พร้อมทั้งมีพื้นที่สำหรับการบันทึกผลซึ่งมีความสะดวกในการใช้มากกว่าการนำเสนอแบบบรรยายเป็นเชิงทฤษฎี อีกทางเลือกหนึ่งคือการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงเข้าสู่สื่อ Multimedia ที่มีการสาธิตวิธีการสอนและตัวอย่างภาพของผลสำเร็จจากกิจกรรม

2. ในคู่มือควรมีการนำเสนอรายการของการปฏิบัติพร้อมระดับคุณภาพของพัฒนาการ (Benchmark) ในแต่ละขั้นตอนเพื่อช่วยให้ผู้สอนทราบได้ว่าในแต่ละขั้นตอนที่สอนและมอบหมายให้ปฏิบัตินั้นผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้เพียงใดเพื่อที่จะได้กำหนดเป้าหมายในการสอนได้ชัดเจนขึ้น ทั้งนี้ การนำเสนอแผนการประเมินรายชั้นในคู่มือสามารถนำหลักการประเมินพัฒนาการแบบจำลองของมิลเลอร์ (Miller, 1990) มาเป็นแนวทางได้ จอร์จ อี มิลเลอร์ (George E. Miller) กำหนดให้การประเมินมี 4 ชั้นคือ ชั้น Knows (ความรู้/ ความจำ) และชั้น Knows How (การแสดงความรู้) ซึ่งเป็นการประเมินทักษะทางปัญญา (Cognitive Domain) หลังจากนั้นจึงเชื่อมโยงเข้าสู่อีก 2 ชั้นต่อมาคือชั้น Shows How (การปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง) และชั้น Does (การปฏิบัติในสภาพจริง) ซึ่งเป็นการประเมินศักยภาพจริงของผู้เรียนรายบุคคล (Behavioral Domain)

6.2 ด้านการจัดการเรียนรู้

จากการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั้ง 4 ระดับสามารถมาพิจารณาได้ดังนี้

1. จากผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในระดับดีมาก และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งอยู่ในระดับดี ผู้วิจัยสามารถกล่าวได้ว่าไม่ว่าผู้สอนจะมีประสบการณ์การสอนมากน้อยเพียงใดหรือคุ้นเคยกับการสอนแบบใดมาก่อนก็สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้พัฒนาทักษะการสื่อสารควบคู่กับการพัฒนาการคิดขั้นสูงได้

นอกจากนี้ เนื่องจากการใช้กระบวนการกลุ่มและการปฏิสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นควบคู่กับการฝึกใช้ภาษาเป็นคุณลักษณะเชิงกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ด้านภาษาที่มากขึ้นจากการฝึกปฏิบัติโครงข่ายการใช้ภาษาของตนเอง การจัดระบบการคิด และการถ่ายทอดความรู้หรือข้อมูลด้วยกลวิธีที่เหมาะสม ดังนั้น การพัฒนาด้านทักษะการคิดจึงมีความจำเป็นต่อพัฒนาการในด้านทักษะการสื่อสาร คาบิลัน (Kabilan, 2000) ได้กล่าวเสริมว่าการสอนภาษาเพื่อ

พัฒนาภาษาเป็นหลักก็ไม่ได้ช่วยให้ผู้เรียนเก่งภาษาได้จริงเสมอไป เนื่องจากปัญหาทักษะการสื่อสารก็ยังคงเกิดขึ้นประจำ ดังนั้น การสอนทักษะการสื่อสารให้ประสบความสำเร็จอย่างแท้จริงคือการสอนการคิดควบคู่ไปด้วยโดยเน้นให้ผู้เรียนถ่ายทอดกระบวนการคิดของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วยภาษาที่ถูกต้องจะเป็นประโยชน์มากกว่าการเรียนรู้แต่ภาษาเพื่อภาษาเพียงส่วนเดียวแล้วยังใช้การไม่ได้เต็มที่ เซอร์คานีและฟาฮิม (Shirkhani and Fahim, 2011) ได้สนับสนุนว่าการคิดสามารถช่วยให้การพัฒนาทักษะการสื่อสารดีขึ้นได้เนื่องจากผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาการเรียนรู้ของตนเอง มีความคิดริเริ่ม เข้าใจความสำคัญของการเรียนรู้และใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากการที่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยได้ทราบว่าเป็นเช่นนั้นประกอบด้วยผู้เรียนที่เป็นเด็กพิเศษเรียนรวมอยู่ด้วยซึ่งอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ สมาธิสั้นและมีพฤติกรรมแยกตัวจากสังคม ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษบ่อยครั้งด้วยวิธีการเสริมศักยภาพในด้านการคิดและการสื่อสารและการสร้างแรงจูงใจในการทำกิจกรรม อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณาตามทฤษฎีรอยต่อพัฒนาการแห่งการเรียนรู้ (Zone of Proximal Development) ของไวโกตสกี (Vygotsky, 1978, p. 86) นั้น ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองไปถึงระดับที่สูงกว่าได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้รู้ ผู้สอน เพื่อน ผู้ปกครอง หรือการปฏิสัมพันธ์ในสังคมและการใช้สื่อสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อช่วยจัดการเรียนรู้ (ธนรัตน์ แด้ววัฒนา, สมยศ เจตน์เจริญรักษ์ และ ชีรพงษ์ วิริยานนท์, 2555; ชัยวัฒน์ บวรวัฒน์เศรษฐ์, 2559; Ratniyom et al, 2016) และแม้จะเป็นเด็กพิเศษก็สามารถพัฒนาตนเองได้แม้จะใช้เวลาก็ตาม ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต้องมีวิธีการเฉพาะตามลักษณะของปัญหาและต้องได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษหรือแพทย์ โดยการจัดการเรียนรู้ควรเป็นในลักษณะที่ไม่เป็นการสร้างความรู้สึกละเลยแยกให้แก่ผู้เรียน โดย นิภา กุฬพงษ์ศักดิ์ (2557) และ แรกขวัญ นามสว่าง, ธีรภูมิ เอกะกุล และศิริพันธุ์ ศรีวันยงค์ (2558) ได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าการสอนเด็กพิเศษจำเป็นต้องมีห้องเรียนพิเศษ มีบุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีการให้ความรู้แก่ผู้สอนเกี่ยวกับวิธีการสอนและวิเคราะห์ปัญหา และจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มขนาดเล็ก แต่อย่างไรก็ตาม อรรพรรณ นิมตลุง (2552) ได้กล่าวว่า

การจัดให้เด็กพิเศษได้เรียนร่วมกับผู้เรียนที่เป็นเด็กปกติทั้งเรียนเต็มเวลาและเรียนร่วมในบางวิชาสามารถช่วยสร้างความตระหนักในความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ และเด็กพิเศษเองก็จะได้พัฒนาตนเองให้สามารถอยู่ในสังคมกับผู้อื่นได้

7. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

7.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การปฏิสัมพันธ์หรือกิจกรรมกลุ่ม ผู้สอนจำเป็นต้องเป็นบุคคลหลักในการยืนยันความรู้หรือปรับแต่งข้อสรุปที่ผู้เรียนสร้างขึ้น เพื่อป้องกันความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนจากมุมมองที่แตกต่างกันของผู้เรียน

2) การสร้างเงื่อนไขให้ผู้เรียนฝึกทักษะการสื่อสารโดยที่ผู้ปกครองร่วมติดตามความก้าวหน้ามีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่ยังรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองไม่ได้หรือวุฒิภาวะยังน้อย

3) เนื่องจากคุณลักษณะของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเน้นการปฏิบัติ ผู้สอนควรพิจารณาการนำหลักการประเมินสภาพจริงมาใช้ร่วมด้วย

4) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมาสามารถใช้ได้ทั้งระดับหน่วยการเรียนรู้ รายวิชา หรือนำไปกำหนดโครงสร้างของการฝึกอบรมด้านทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

1) ควรมีการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยการกำกับตนเองโดยสร้างขึ้นจากการสังเคราะห์จากงานวิจัย

2) เนื่องจากในหลักสูตรทางด้านภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษาได้กำหนดให้มีการเรียนรายวิชาที่เป็นความรู้เพิ่มเติมจากทักษะการสื่อสาร เช่น ภาษาศาสตร์ วัฒนธรรมและวรรณคดี ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในด้านดังกล่าวด้วย

3) ควรมีการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการบูรณาการ เข้ากับทักษะอาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ตรงกับสายงาน

4) ควรมีการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน เฉพาะกลุ่ม เช่น ผู้มีความบกพร่องด้านปัญญา ด้านการได้ยิน ด้านการมองเห็น ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์และผู้สูงอายุ เพื่อ ตอบสนองลักษณะการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

รายการอ้างอิง

กนิษฐา บุญประคอง, กฤติยาณี เหล่าสายเชื้อ, วราพรรณ อภิสุภะโชค

และศิริพร เลิศไพศาลวงศ์. (2561). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักวิจัย

โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจาก

พระราชดำริ. วารสารมนุษยศาสตร์, 25(1), 371-390.

กุลธิดา คนเสี้ยม. (2557). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบ

การสอนซิปปาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพรหมเพชร.

วารสารสุทธิปริทัศน์, 28(87), 237-251.

จิราภรณ์ วิญญูกุล. (2558). การใช้กิจกรรมการเล่นทานภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะ

การฟัง-พูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแม่มา (การศึกษา

ค้นคว้าด้วยตนเองมหาบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ). มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

ฉวีวรรณ ดวงมณี. (2553). ผลการใช้กิจกรรมจับคู่บันทึกเทปเพื่อพัฒนาทักษะการพูด

ภาษาอังกฤษนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต

สาขาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

ชัยวัฒน์ บารววัฒน์เศรษฐ์. (2559). ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้

ต่อการเรียนรู้. วารสารวิชาการแพรวกาพาสันธุ์มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 3(2):

154-179.

- ณภัทร ทิพนามาศ, สมมาตร ผลเกิด และสุรัชย์ ปิยานุกุล. (2556). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 25(1), 61-68.
- ทิตนา ขมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนรัตน์ แด้ววัฒนา, สมยศ เจตน์เจริญรักษ์ และธีรพงษ์ วิริยานนท์. (2555). ทฤษฎีการช่วยเสริมศักยภาพการเรียนรู้สำหรับการสนับสนุนผู้เรียนในการเรียนรู้ออนไลน์. วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา, 6(1), 1-11.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). การวิเคราะห์ห่อภิมาณ *Mata-Analysis*. กรุงเทพฯ: นิชนแอตเวอร์ไทซิง กรุ๊ป.
- นิกา กุพงษ์ศักดิ์. (2557). กลยุทธ์การสอนงานเพื่อเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของเด็กที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้. วารสารปัญญาภิวัฒน์, 5(ฉบับพิเศษ), 223-225.
- บุญชม ศรีสะอาด. (ม.ป.ป.). การพัฒนาการวิจัยโดยใช้รูปแบบ. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2558 จาก <http://www.watpon.com/boonchom/development.pdf>.
- เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติง และ กาญจนา ตั้งชลทิพย์. (2552). การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ: การจัดการข้อมูล การตีความและการหาความหมาย. กรุงเทพฯ: ซีโน พับลิชชิ่ง.
- ปัญญาดา ฤกษ์อนันต์. (2555). การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา, 4(7), 57-70.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2543). การสังเคราะห์งานวิจัยทางด้านหลักสูตร (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- รุ่งทวี พรรณ. (2554). เว็บไซต์อบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวด้วยเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับยุวมัคคุเทศก์ โรงเรียนอัมพวงวิทยาคม จังหวัดตาก (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

- แรกขวัญ นามสว่าง, ธีวุฒิ เอกะกุล และศิริพันธุ์ ศรีวันยงค์. (2558). การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-3. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์*, 16(1), 124-235.
- วีระศักดิ์ สุวรรณไตร, เฟลินพิศ ธรรมรัตน์ และฤทัยทรัพย์ ดอกคำ. (2557). ผลการใช้ชุดฝึกการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษร่วมกับวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกซ์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 11(53), 53-64.
- ศุภนิช ศรีรักษ์. (2555). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศุภลักษณ์ วัฒนาเฉลิมยศ. (2554). การพัฒนานิทานมัลติมีเดียเพื่อเสริมการอ่านภาษาอังกฤษด้วยตนเองที่มีการให้ความหมายของคำศัพท์ 3 รูปแบบสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ปริญญาณิพนธ์มหบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุพัฒน์ สุกมลสันต์. (2535). การอภิวิเคราะห์และการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระหว่างปี พ.ศ. 2515- 2530. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หริศศักดิ์ พลตรี. (2558). ผลการใช้บทเรียนภาษาอังกฤษที่เน้นภาระงานและสาระท้องถิ่นต่อความสามารถการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา (วิทยานิพนธ์มหบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- เหมือนฝัน พิจารณ์, เพ็ญพิศุทธิ ใจสนิท และผาสุข บุญธรรม. (2558). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษจับใจความและการเขียนสรุปความโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ B-SLIM Model ร่วมกับการเขียนผังมโนทัศน์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย*, 8(7), 19-28.
- อรวรรณ นิมิตลุง. (2552). การศึกษาแบบเรียนรวม : หนทางนำไปสู่การศึกษาเพื่อปวงชน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 1(2), 40-54.

- อาสิตะ ดินามอ. (2553). การศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการสอนเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดของคีย์ จอห์นสัน
(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยทักษิณ,
สงขลา.
- Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active Learning: Creating Excitement in the
Classroom*. Retrieved January 1, 2018, from
<https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED336049.pdf>.
- Bruton, A. (2005). Task-based Language Teaching: For the State Secondary FL
Classroom?. *Language Learning Journal*, 31(1), 55-68.
- Cooper, H. M. (1998). *Synthesizing Research: A Guide for Literature Reviews*
(3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publication.
- Cornwall, T. B., & Srilapung, V. (2013). Senior Flight Attendants' English
Communication Needs: A Case Study of Thai Airways International.
US-China Foreign Language, 11(4), 286-291.
- Earl, L., & Katz, S. (2006). *Rethinking Classroom Assessment with Purpose in Mind*.
Manitoba: Western Northern Canadian Protocol.
- Ellis, R. (2003). *Task-Based Language Learning and Teaching*. Oxford:
Oxford University Press.
- Joyce, B. R., & Weil, M. (2009). *Models of Teaching* (8th ed.). New Jersey:
Prentice-Hall.
- Kabilan, M. K. (2000). Creative and Critical Thinking in Language Classroom.
Internet TESL Journal. 4(6), 1-6.
- Miller, G. E. (1990). The Assessment of Clinical Skills/ Competence/ Performance.
Academic Medicine. 65(9), 63-67.
- Mitchell, A., Petter, S., & Harris, A. L. (2017). Learning by Doing: Twenty Successful
Active Learning Exercises for Information Systems Courses. *Journal of
Information Technology Education: Innovations in Practice*. 16(1), 21-26.
- Ngersawat, S. & Kirkpatrick, R. (2014). An Investigation of ACT Students' English
Language Problems and Their Learning Strategies in Grade 10 Bilingual
Program. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 98, 1356-1365.

- Nguyen, H. T. & Tran, N. M. (2015). Factors Affecting Students' Speaking Performance at Le Thanh Hien High School. *Asian Journal of Educational Research*, 3(2), 8-23.
- Nimnuch, S. (2011). *English Communication Problems Influencing Thai People to Take English Courses at Language Institutions* (Master's thesis). Thammasat University, Bangkok.
- Rajprasit, K., Pratoomrat, P., Wang, T., Kulsiri, S., & Hemchua, S. (2014). Use of the English Language Prior to and During Employment: Experiences and Needs of Thai Novice Engineers. *Global Journal of Engineering Education*, 16(1), 27-33.
- Ratniyom, J., Boonphadung, S., & Unnanantn, T. (2016). The Effects of Online Homework on First Year Pre-Service Science Teachers' Learning Achievements of Introductory Organic Chemistry. *International Journal of Environmental & Science Education*, 11(15), 8088-8099.
- Raymond, E. (2000). *Cognitive Characteristics. Learners with Mild Disabilities*. Needham Heights, MA: Allyn & Bacon, A Pearson Education Company.
- Richards, J. C. (2006). *Communicative Language Teaching Today*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Saylor, J. G., Alexander, W. M., & Lewis, A. J. (1981). *Curriculum Planning for Better Teaching and Learning*. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Shirkhani, S. & Fahim, M. (2011). Enhancing Critical Thinking in Foreign Language Learners. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 29, 111-115.
- Stuyf, R. R. V. D. (2002). *Scaffolding as a Teaching Strategy*. Retrieved November 30, 2017, from <http://workplacesafety.pbworks.com/f/Scaffold%20Learning.doc>.
- Ur, P. (1996). *A Course in Language Teaching: Practice and Theory*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Cambridge: Harvard University Press.
- Willis, J. (1996). *A Framework for Task-based Learning*. Harlow: Longman.

Zavala, B. (2012). *Presentation, Practice and Production Versus Task Based Learning Using From Focused Tasks*. Retrieved December 31, 2017, from https://pirhua.udep.edu.pe/bitstream/handle/11042/1801/MAE_EDUC_095.pdf?sequence=1.

Received: June 21, 2018

Revised: July 3, 2019

Accepted: December 13, 2019